

*Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!*

*Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 29/06/2025*

\*\*\*\*\*

## **PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC**

### **Bài 118: Muốn biết quả đời sau, hãy nhìn nhân hiện tại đang tạo.**

Muốn biết nhân đời trước đã tạo như thế nào, chúng ta hãy nhìn vào sự đãi ngộ trong đời sống hiện tại. Còn muốn biết quả đời sau ra sao thì hãy xét nhân hiện tại chúng ta đang gieo. Nhân đời trước tốt hay xấu được thể hiện qua sự đãi ngộ mà chúng ta đang thọ hưởng đời này. Nhân quả không phải do nhà Phật chế định mà nó chính là một quy luật tự nhiên của vũ trụ. Trồng dưa được dưa, trồng đậu được đậu, không thể sai lệch.

Con người ngày nay là việc sai trái, họ còn nói có thể thay đổi nhân quả bằng cách gốc là một cây khác, thân là một cây khác, quả ra là trái dị thường. Bên trong trái đó mùi vị đã bị biến vị hoặc có thể mang độc tố bên trong. Cũng vậy, chúng ta sống mà biết tri ân, báo ân, biết ăn trái phải nhớ kẻ trồng cây thì sẽ có một đời sống khác hoàn toàn với những kẻ vong ân bội nghĩa. Một người làm nhiều việc vong ân bội nghĩa thì người người sẽ tránh mặt họ. Nếu một quốc gia làm như vậy thì nhiều quốc gia sẽ tránh mặt. Người ta sẽ nghĩ rằng đó là hạng người vong ân bội nghĩa. Đây chính là nhân quả!

Người có tâm biết tri ân, báo ân mà gặp khó khăn vài ba lần sẽ vẫn có người sẵn sàng giúp đỡ. Đạo lý nhân quả rõ ràng như vậy nên chúng ta không thể không tin. Ông bà chúng ta thường dạy: *“Bánh ít đi thì bánh quy lại; Người ta ăn thì còn, con ăn thì hết”*. Đạo lý này từ ngàn xưa, lan truyền khắp nhân gian từ nông thôn đến thành thị, các cụ già đều biết rõ. Tuy nhiên, lớp trẻ háo danh háo cầu mới không biết đạo lý này.

Nhiều câu ca dao, tục ngữ của cha ông đều nhắc nhở chúng ta đạo lý nhân quả: *“Gần mực thì đen, gần đèn thì sáng”*. Thánh Hiền thì dạy: *“Gần người hiền, tốt vô hạn; Đức tiến dần, lỗi ngày giảm”*. Chúng ta sống trong cuộc đời này, nhất là người học Phật, không thể không thấu hiểu tường tận về đạo lý nhân quả. Người thế gian chưa học Phật mà còn thấu hiểu đạo lý nhân quả như *“Thương người như thể thương thân; Chị ngã thì em nâng”*. Nếu biết tạo nhân tốt thì sẽ hưởng quả tốt. Tạo nhân xấu thì sẽ chuốc lấy quả báo xấu.

Có nhiều người nói đạo lý nhân quả là do Phật nói nên họ cho rằng họ không tin Phật thì cũng không cần tin đạo lý nhân quả. Bạn tin hay không tin Phật thì đạo lý nhân quả vẫn hiển nhiên. Bạn vong ân bội nghĩa thì người ta sẽ tránh mặt bạn còn bạn là người tri ân báo ân thì cho dù bạn thất bại thì người vẫn sẵn sàng giúp đỡ bạn. Nhân quả thông cả ba đời quá khứ, hiện tại, vị lai. Nhân đời trước đã tạo thì ngay đời này phải nhận lấy. Quả tương lai ra sao chính là do nhân hiện tại đang tạo.

Hòa Thượng nói: ***“Trong Phật pháp đã nói “Dục tri tiền thế nhân. Kim sanh thọ giả thị” – Muốn biết nhân đời trước thế nào thì sự đãi ngộ của cuộc sống hiện tại chính là kết quả mà đời trước chúng ta đã tạo.”*** Cho nên rất là rõ ràng! Người thấu hiểu đạo lý nhân quả thường rất sợ tạo nhân bất thiện vì đã tạo nhân nhất định sẽ thành quả. Thế gian có câu rằng: *“Chạy trời không khỏi nắng”* - Ở trong vòm trời này mà muốn chạy khỏi ánh nắng mặt trời thì sao được! Cũng vậy, ở trong định luật nhân quả mà muốn trốn thì không cách gì trốn được. Nhà Phật cũng có câu: *“Lưới trời lồng lộng không sót lọt một mảy trần”*.

Có người trong đời quá khứ đã từng tạo ra nhân bất thiện, làm cho người ta đau khổ. Họ đã vì công danh phú quý, vì tiền mà đã khiến người khác tức giận phải chết. Sau này họ biết được sai lầm mà hồi tâm chuyển ý và bắt đầu tu hành. Họ tu hành rất tốt nhưng họ có thoát khỏi nhân quả đó không? Không thoát được đâu! Không phải là lập công thì chuộc tội. Công là công, tội là tội. Chính vì vậy mà không nên tạo tác những nghiệp nhân bất thiện. Nếu đã tạo nhân bất thiện thì sẽ nhận quả bất thiện.

Có nhiều người nói rằng họ đã biết lỗi trước đây và làm nhiều việc thiện lành để bù đắp nhưng tại sao họ vẫn không thoát? Là vì việc thiện lành mang lại phước báu vẫn còn đó nhưng những tội nghiệp họ đã tạo thì họ vẫn phải trả nhân quả. Khi đã trả xong nhân quả bất thiện xong rồi, họ sẽ nhận được quả thiện lành. Đạo lý này không sai lệch! Cho nên có nhiều người không hiểu được vì sao một người cả đời tạo ác mà họ vẫn được hưởng giàu sang phú quý, vẫn thanh thoi? Câu trả lời là quá khứ họ đã tạo phước lành và hiện tại họ đang hưởng phước lành đó. Nhưng khi phước lành hết thì nghiệp báo sẽ ập đến.

Chúng ta có thể quán sát việc này ngay trong đời này. Có người làm giàu từ việc bất thiện và khi nhân quả đến thì đến rất rõ. Con cháu của họ đều nghễnh ngãng. Tiền thì họ không thiếu nhưng không cách gì chạy chữa được cho con cháu. Nếu họ nhận ra được điều sai trái thì họ sẽ mau mau quay đầu, thậm chí đem hết tiền của có được đi làm việc thiện để bỏ cứu.

Tương tự như thế, trong báo ứng hiện đời, có kể về một ông quan đã biển thủ tiền mà nhà vua ban phát cho dân bị thiên tai. Sau đó ông từ quan, đến một nơi khác và trở thành một phú ông giàu có nhất làng. Vị phú ông này cũng bố thí, đắp đường xây cầu và làm nhiều việc từ thiện. Ai cũng cho rằng ông là một thiện nhân. Thế nhưng, không bao lâu ông bị bệnh và ra đi. Sau câu chuyện đó, người ta đặt câu hỏi là vì sao một thiện nhân mà chết bất đắc kỳ tử như vậy? Người vợ của ông đã điều tra và biết quá khứ của ông, tham những tiền giúp dân tránh thiên tai làm tài sản của mình. Cho nên nếu thấu hiểu đạo lý nhân quả thì chúng ta sẽ rất thận trọng trong hành động tạo tác, trong khởi tâm động niệm.

Hòa Thượng nói: ***“Trong đời quá khứ, không tu tài bố thí thì ngay đời này chịu quả báo bản cùng. Trong đời quá khứ không tu pháp bố thí thì ngay đời này không***

***thông minh, ngễnh ngãng thậm chí là ngu si. Còn nếu trong quá khứ không tu bổ thí vô úy (tức bổ thí sự an lành, sự an ổn) thì ngay đời này chịu quả báo đoản mạng, nhiều bệnh. Nhân quả báo ứng chính là như vậy.”***

Nhân Quả không phải Phật hay Thánh Thần nào có đủ quyền năng định đặt mà đây là đạo lý tự nhiên. Nếu trong đời này, có những hiện tượng không tốt thì chúng ta biết rằng trong đời quá khứ, chúng ta chưa tu tốt phần đó. Ví dụ nhiều bệnh đoản mạng do không bổ thí vô úy, thiếu tiền, nghèo đói là do không bổ thí tài. Tôi từng khuyên người đang gặp khó khăn trong hiện tại, đừng nên đi cầu thần cầu quỷ, cũng không ai cầu van xin Phật mà làm việc thiện lành để bù đắp phước báu mình bị kém khuyết. Thời gian tôi bị bệnh, tôi phóng sinh rất nhiều. Tôi nghiên cứu rất kỹ môi trường sống của các con vật để thả cho đúng. Phật đã dạy chúng ta rất rõ, còn nếu cầu Phật mới được thì đó không phải là Phật. Phật là vô duyên đại từ, sẵn sàng ban cho chúng sanh nhưng tội của chúng ta hay phước lành của chúng ta thì chính chúng ta nhận.

Tôi nghe lời Hòa Thượng dạy nên từ lâu thực hành theo. Đó là nếu chưa có hạnh phúc gia đình thì hãy giúp các gia đình người khác hạnh phúc, lúc ấy hạnh phúc của mình sẽ đông đầy. Nếu chưa có con ngoan thì giúp cho các gia đình khác có con ngoan, nhờ đó con mình sẽ ngoan. Hãy làm thì mới cảm nhận rõ việc này. Cho nên làm việc thiện lành thật nhiều nhất định sẽ cải tạo được vận mệnh của chính mình.

Hòa Thượng nói: ***“Nếu đã chính mình tạo nhân và đã cảm quả báo thì chính mình có thể thay đổi được vận mạng. Gọi là cải tạo vận mạng! Vậy chúng ta cải tạo bằng cách nào? Nếu trong đời này, có những hiện tượng, những điều chúng ta gặp phải không tốt, vậy thì chúng ta biết rằng trong đời quá khứ, chúng ta tu kém khuyết phần đó. Kém khuyết thì có thể bổ cứu, chăm chỉ nỗ lực học tập, dưỡng dưỡng tinh tấn để làm theo. Không cần đợi đến đời sau mà ngay trong đời này có thể thay đổi.”*** Hòa Thượng đã chứng thực sự thay đổi ngay trong cuộc đời này. Ngài từ một người tất cả đều không có, đã trở thành người đại phước có tuổi thọ cao. Thế gian công nhận người ngoài 70 tuổi đã hiếm, nhân sanh thất thập cổ lai hy, mà Ngài sống đến hơn 90 tuổi một cách khỏe mạnh và ra đi nhẹ nhàng.

Hòa Thượng tiếp lời: ***“Nếu con người hiểu rõ nhân quả báo ứng, tâm của họ liền định. Không nhìn sự việc này khó chịu, nhìn sự việc kia hoan hỷ, sẽ không có thái độ. Mọi việc tốt xấu đều biết rất rõ, là do nhân quả của chính mình đã tạo, nên sẽ không có thái độ oán trời trách người.”***

Hiểu rõ nhân quả thì chúng ta biết được rằng mọi sự mọi việc đều đang vận hành theo nhân quả. Muốn cải tạo vận mệnh thì phải thay đổi khởi tâm động niệm và hành động việc làm của mình. Trước tham thì nay không tham nữa. Trước không quan tâm đến người khác thì nay tích cực quan tâm. Người xưa nói nhất ẩm nhất trác mạc phi tiền định, vậy thì bạn mong cầu và trốn tránh có được không? Mong cầu và trốn tránh đều

không được. Trong mạng có nhất định có, trong mạng không nhất định không. Có cầu cũng không đến. Hòa Thượng khẳng định đây là sự thật.

Có người nghe nói chỗ này, chỗ kia linh ứng lắm và mãi chạy theo những nơi đó để cầu xin. Một vài người có kết quả thì cho rằng do họ cầu mà được. Thực ra nếu đã cầu mà được thì ai cầu cũng đều được. Đẳng này vài chục ngàn người cầu mà chỉ một vài người được thì đó là gì? Đây là do trong mạng có nhất định có, trong mạng không nhất định không. Cuộc đời của Hòa Thượng có xuất phát điểm thấp hơn chúng ta. Ngài học mới hết Trung cấp và vì chạy loạn tha phương xứ người nên Ngài không có cơ hội học tập. Vậy mà, cuộc đời của Ngài thật tuyệt vời!

Cuộc đời của tôi, cha mẹ cũng không biết tôi là ai! Cha mất từ năm 42 tuổi trong sự đau khổ. Mẹ là người nông dân thôn quê chất phác. Tôi rời nhà năm 12 tuổi và bôn ba khắp nơi. Đến giờ bà không biết tôi là ai, được học hành ở đâu? Bà cũng không hiểu vì sao tôi có thể tặng đậu và rau khắp nơi!

Hòa Thượng nói: ***“Hiểu rõ sự thật này thì mạng từ đâu mà có? Mạng do chính mình tạo, không phải người khác định cho mình. Phật pháp thừa nhận có vận mạng, “Nhất ẩm nhất trác mạc phi tiền định”. Thừa nhận có nhưng không phải là túc mạng luật, định mạng luật. Chính mình có thể cải tạo, chính mình có thể thay đổi vận mạng. Mạng là chính mình tạo thì đương nhiên chính mình có thể thay đổi.”***

Mạng do chính mình tạo cho nên muốn vãng sanh thế giới Tây Phương Cực Lạc, chúng ta phải có đủ ba tư lương Tịnh Độ, Tín Nguyện Hạnh tức là tin sâu, nguyện thiết, hành miên mật, hành thiết thực. Không chỉ có hành giả Tịnh Độ mới như vậy mà mọi sự mọi việc, chúng ta đều phải như vậy. Con người thường có trạng thái làm một thời gian thì chán, không làm nữa. Tuy nhiên, nếu là việc lợi ích chúng sanh chân thật thì chúng ta làm một cách miệt mài, không chán, không ghét bỏ.

Rất nhiều người biết về tôi, xuất thân bần cố nông, cha mất khi còn rất nhỏ. Thế nhưng tôi đã cố gắng học tập, cũng may là tôi đã đi đúng con đường Hòa Thượng đã dạy. Tôi nghe và làm theo nên có được chút kết quả như thế này. Đây chính là đã thay đổi được vận mệnh. Thậm chí bây giờ tôi không phải nương nhờ hay xin xỏ ai. Tôi dịch Kinh được năm năm thì có nơi ở này. Tất cả đều do ân đức của Hòa Thượng. Hòa Thượng 30 năm ở nhà cư sĩ, đã ở nhà người ta thì khó khăn cỡ nào. Khi tôi đi miền Trung, miền Bắc, tôi đều có các khu đào tạo của Hệ thống, mà không phải ở nhờ nhà ai. Đây là kết quả thật tâm mình làm. Hòa Thượng từng dạy chúng ta có quyền sử dụng nhưng không có quyền sở hữu, tránh hoàn toàn quyền sử dụng.

Trong bài học này, Hòa Thượng khẳng định mạng do chính mình tạo thì đương nhiên chính mình có thể thay đổi. Đây là khẳng định chắc nịch vì cuộc đời của Ngài, Ngài đã làm được. Chúng ta nghe để có niềm tin, đừng bao giờ nghĩ rằng số phận đã an bài. Không phải là như vậy, chỉ cần thay đổi ý niệm thì số phận thay đổi.

Hòa Thượng nói: ***“Đãi ngộ ngay trong đời này là nghiệp nhân của đời quá khứ đã tạo. Mạng là chính mình tạo tức là ngay đời này mình tạo ra nghiệp gì thì chính là tương lai quả báo chúng ta sẽ phải thọ nhận. Phật Thích Ca Mâu Ni giới thiệu cho chúng ta Thế giới Tây Phương Cực Lạc. Việc này tốt! Phải nên biết sanh về Thế giới Tây Phương Cực Lạc là quả báo việc thù thắng.***

***“Hiện tại bạn không tạo nhân thế giới Tây Phương Cực Lạc thì bạn làm sao đạt được quả báo. Nhân của Thế giới Tây Phương Cực Lạc tạo thế nào? Chân tín, thiết nguyện, lão thật niệm Phật (Tín Nguyện Hạnh) là nhân. Nếu như phần lớn thời gian của chúng ta đều là tín nguyện trì danh, vậy thì đời này, nhân chúng ta đã tạo là nhân của Thế giới Tây Phương Cực Lạc.”***

Hòa Thượng rất từ bi, Ngài dạy chúng ta mọi phương diện nhưng bài học nào Ngài cũng dẫn chúng ta đừng quên niệm Phật cầu sanh Thế giới Tây Phương Cực Lạc. Cho dù chúng ta cải tạo vận mệnh tốt đến mấy đi chăng nữa cũng không thù thắng bằng niệm Phật vãng sanh Thế giới Tây Phương Cực Lạc. Chúng ta theo phương pháp của Hòa Thượng thì có thể cải tạo vận mệnh. Nhưng không phải là khi đã cải tạo được rồi, chúng ta cứ mãi chìm đắm trong sự an lạc, hạnh phúc, tự tại của vận mệnh tốt mà quên đi rằng thứ đó cũng chỉ là giả. Thật nhất là chúng ta phải vãng sanh về Thế giới Tây Phương Cực Lạc.

Chúng ta phần lớn đều dành thời gian chìm trong danh vọng. Sau khi đã cải tạo được vận mệnh, xây dựng được gia đình hạnh phúc an vui, chúng ta lại ngồi đó an hưởng mà quên mất rằng sự hạnh phúc an vui này cũng chỉ ở hiện đời, rất là ngắn ngủi. Thời gian rồi sẽ qua nhanh và nếu gieo được nhân Tịnh Độ, nắm được phần vãng sanh Thế giới Tây Phương Cực Lạc, thì đó mới là kết quả thù thắng nhất mà Hòa Thượng đã nhắc nhở chúng ta. Đó là thoát khỏi lục đạo luân hồi, đó mới chân thật là Đại từ đại bi.

Người chân thật dạy đạo cho chúng sanh là phải hướng họ đến điều tốt đẹp nhất chứ không phải hướng họ đến chỗ mà người xưa gọi là ***“độc thiện kỳ thân”*** - chỉ tốt cho riêng mình hoặc tốt cho riêng một nhóm của mình. Đây không phải là điều tốt mà Phật pháp dạy chúng ta. Phật pháp là Đại từ Đại bi, là đưa người ta đến chỗ tốt đẹp nhất. Chỗ tốt đẹp nhất chính là người niệm Phật phải vãng sanh Thế giới Tây Phương Cực Lạc, người học Phật phải đạt đến chỗ giải thoát không ràng buộc bởi sinh tử luân hồi.

Không giống như ở thế gian, có những người thúc đẩy việc bố thí của người khác bằng việc nói rằng bố thí để có được đời sống an vui, sẽ được giàu có hay là đời sau sanh vào cõi trời được làm thiên nhân. Những việc đó chỉ là phương tiện Phật nói ra chứ không phải là chỗ rốt ráo mà Phật muốn dạy chúng ta. Tuy nhiên, có một số người đem phương tiện này để dạy người. Phật từng nói trên Kinh rằng vì chúng sanh không tiếp nhận được pháp nhất thừa nên Ngài đành phải nói pháp Tam thừa và Nhị thừa. Nhất thừa là quả vị Phật, Tam thừa là phước báu trời người. Đó chỉ là phương tiện nói để chúng sanh - những người không có tâm hướng lên cao, chỉ muốn đời sau làm người

giàu có, được sanh cõi trời. Những thứ này là phương tiện vì cho dù được sanh lên cõi trời, và cõi trời cao nhất là Phi Phi Tường Xứ với thọ mạng lên tới 8 vạn đại kiếp thì vẫn có lúc 8 vạn đại kiếp sẽ đi qua, cũng vẫn phải sanh tử luân hồi.

Cho nên chúng ta là người học Phật thì phải sáng suốt. Khi làm được một việc tốt rồi thì có phổ biến việc tốt đó cho tất cả mọi người không? Hay khi đạt được sự an vui hạnh phúc rồi, chúng ta có nhân đôi, nhân ba, nhân thật rộng sự an vui hạnh phúc đó tới tất cả mọi người hay là chỉ hưởng riêng mình hoặc hoặc một nhóm người của mình? Nếu có là đặc biệt sai lầm.

Cho nên trong tu học, chúng ta phải thấu hiểu từng phần, phải biết làm sao để khởi tâm động niệm, để hành động tạo tác và quan trọng là thấu hiểu được đạo lý nhân quả. Một khi đã thấu hiểu đạo lý nhân quả thì mọi việc làm và khởi tâm của chúng ta đều an trú nơi nhân quả. Việc thiện, việc tốt lành, việc lợi ích chúng sanh thì nhất định phải làm còn việc tổn hại chúng sanh thì nhất định không làm.

Trong tinh thần Phật pháp Đại Thừa, hành giả tu hành không dừng lại ở chỗ không làm việc ác là được rồi mà còn phải nỗ lực tích cực làm việc thiện. Việc thiện không tích cực làm thì không phải là người tu Bồ Tát Đạo. Tinh thần của Bồ tát là việc thiện phải tích cực làm. Đa phần thế gian cho rằng sống không hại ai là được rồi, việc ác không làm là được rồi, còn với chúng ta, ngoài việc ác không làm, chúng ta vẫn phải vâng giữ giới luật một cách nghiêm túc.

Có nhiều người từng nói với tôi rằng ngày nào nghe pháp của Hòa Thượng, cũng cảm thấy như Hòa Thượng đang nói bản thân họ. Đây là điều tốt! Sợ nhất là nghe nhưng cảm thấy là Hòa Thượng đang nói người khác. Hòa Thượng là người thông tông thông giáo và với thế gian thì Ngài đã trải qua nhiều cung bậc của cuộc sống, Ngài đã thể hội được cuộc sống nên Ngài đã biết và mỗi lời giảng giải của Ngài là chỉ rõ những tập khí cho chúng ta. Đến lúc nào chúng ta nghe và không còn áy náy về những lỗi lầm mà Hòa Thượng nói ra thì biết rằng chúng ta đã có tiến bộ./.

### ***Nam Mô A Di Đà Phật***

*Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!*

*Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!*